

Beweeg Wijs

Spelen en bewegen voor het jonge kind

1. Inleiding

Ieder kind heeft behoefte aan vrije speelmomenten, vooral de allerjongste doelgroep. Met de methodiek “Beweeg Wijs voor het jonge kind” zorgen wij voor extra beweegtijd waardoor kinderen beter leren spelen en bewegen.

D.m.v. beweegkaarten gaan kinderen aan de slag met leuke en uitdagende activiteiten. Dit zorgt voor meer plezier in spelen en bewegen en het draagt indirect bij aan een verbetering van de motorische vaardigheden en een gezonde basis. De methode is geschikt voor kinderen van 1,5 – 4 jaar en wordt ingezet bij kinderopvang organisaties. Met de beweegkaarten kan wekelijks, twee jaar lang met de verschillende activiteiten worden gewerkt.

Kinderen worden door het speel- en beweegaanbod sociaal-emotioneel sterker doordat er een aanbod is op ieder niveau voor ieder kind volgens de gedragskleuren van Beweeg Wijs. Een belangrijk aspect binnen de methodiek is de betrokkenheid van ouders om zo de vertaalslag te kunnen maken naar de thuissituatie.

2. Doelgroep

De interventie wordt ingezet bij kinderopvang organisaties voor peuters in de leeftijd van 1,5 t/m 4 jaar. Het beweegaanbod is geschikt voor alle peuters, er zijn geen selectie eisen om deel te mogen nemen.

De intermediaire doelgroep zijn de pedagogisch medewerkers van de kinderopvang. Zij worden in twee jaar opgeleid om na de implementatieperiode het aanbod zelfstandig te kunnen continueren. Voor de continuïteit heeft het een grote meerwaarde dat de kinderopvang samenwerkt met de basisscholen in de wijk die reeds werken met de interventie Beweeg Wijs voor 4 – 12 jaar.

3. Doelstelling

Het doel van de Beweeg Wijs methodiek voor het jonge kind is dat kinderen van 1,5 – 4 jaar na twee jaar Beweeg Wijs meer en gevarieerder spelen en bewegen tijdens de speelmomenten op het speelplein. Hiermee wordt een bijdrage geleverd aan de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van jonge kinderen.

Subdoelen

- Pedagogisch medewerkers krijgen meer kennis van bewegen (beweegaanbod) en de motorische en sociaal-emotionele ontwikkeling van peuters.
- Pedagogisch medewerkers leren nog beter in te spelen op de belevingswereld van de peuters m.b.t. beweegsituaties.
- Ouders worden geactiveerd om vanuit huis beweegactiviteiten met hun peuter te ondernemen.
- In samenwerking met een lokale kinderfysiotherapeut worden baby's en dreumesen van 0 – 1,5 jaar spelenderwijs gestimuleerd in hun beweegontwikkeling.
- In samenwerking met de regionale GGD worden pedagogisch medewerkers en ouders geïnformeerd over het thema gezonde (op)voeding, gezonde leefstijl en gezonde kinderopvang.

4. Plan van aanpak

Het plan van aanpak is erop gericht dat alle peuters bij de kinderopvang duurzaam in beweging komen. Het is een implementatieprogramma waarbij de kennis die wordt opgedaan, ook na de projectperiode blijvend zal worden ingezet.

De tweejarige implementatie wordt als volgt ingezet:

Voorbereidingsfase ± 1 à 3 maand	Kennismakingsgesprek tussen Beweeg Wijs en kinderopvang organisatie. A.d.h.v. wensen en mogelijkheden wordt een offerte en plan van aanpak op maat opgesteld.
	Startbijeenkomst aan het gehele team van pedagogisch medewerkers over de inhoud van de methodiek + scholing over thema 1 + 2
	Formeren van een beweegteam en aanstellen van een Beweeg Wijs coördinator en speelbegeleider. Ook wordt er een nulmeting uitgevoerd.
Uitvoeringsfase (school)jaar 1	Beweegaanbod thema 1 en 2
	Evaluatie thema 1 en 2 / Scholing over thema 3 en 4
	Beweegaanbod thema 3 en 4
	Evaluatie thema 3 en 4 / Scholing over thema 5 en 6
	Beweegaanbod thema 5 en 6
	Optioneel: advies en begeleiding van kinderfysiotherapeut bij doelgroep 0 – 1,5 jaar; vier keer per jaar. Optioneel: advies en begeleiding van de GGD over thema gezonde (op)voeding, gezonde leefstijl en gezonde kinderopvang; twee keer per jaar. Optioneel: Ouder-informatiebijeenkomst.
Uitvoeringsfase (school)jaar 2	Evaluatie thema 5 en 6 / Scholing over thema 7 en 8
	Beweegaanbod thema 7 en 8
	Evaluatie thema 7 en 8 / Scholing over thema 9 en 10
	Beweegaanbod thema 9 en 10
	Evaluatie thema 9 en 10 / Scholing over thema 11 en 12
	Beweegaanbod thema 11 en 12
Optioneel: advies en begeleiding van kinderfysiotherapeut bij doelgroep 0 – 1,5 jaar; vier keer per jaar. Optioneel: advies en begeleiding van de GGD over thema gezonde (op)voeding, gezonde leefstijl en gezonde kinderopvang; twee keer per jaar. Optioneel: Ouder-informatiebijeenkomst	

5. Implementatietraject

Vorbereidingsfase

We maken kennis met uw kinderopvang organisatie. We informeren we u over de mogelijkheden die Beweeg Wijs biedt en samen verkennen we hoe we het programma op maat kunnen aanbieden, gekeken naar de specifieke wensen en behoeften.

Kennismakingsgesprek:

- Beweegprogramma voor peuters van 1,5 – 4 jaar; u kunt ervoor kiezen om een externe speelbegeleider van Beweeg Wijs of bijv. een buurtsportcoach uit de eigen gemeente in te zetten? Ook kunt u ervoor kiezen om een eigen pedagogisch medewerker te laten opleiden om het programma wekelijks zelf uit te voeren.
Het nemen het programma door met de verschillende thema's, scholingen, werkwijze e.d.
- Optioneel: programma voor baby's en dreumesen van 0 – 1,5 jaar. We zoeken, indien gewenst, de samenwerking met een lokale kinderfysiotherapeut. We stemmen af of en op welke manier hier behoefte aan is.
- Optioneel: Gezonde leefstijl. We raken in gesprek over 'Gezonde Kinderopvang'. Op welke manier is uw organisatie al aan de slag met het thema gezonde (op)voeding en gezonde leefstijl en welke wensen en behoeften liggen er nog? De GGD kan hierbij betrokken worden.

Startbijeenkomst

Tijdens een starttraining van 2 uur informeren we alle pedagogisch medewerkers ver de inhoud van de methodiek. We bevragen het team over de huidige situatie m.b.t. buitenspelen, beweegaanbod en gezonde leefstijl en we laten het beweegaanbod van thema 1 en 2 in praktijk zien en ervaren.

Beweegteam

We formeren een beweegteam waarin een aantal pedagogisch medewerkers en de speelbegeleider en regiocoördinator van Beweeg Wijs plaatsnemen. Samen denken we na hoe Beweeg Wijs zo optimaal mogelijk geïmplementeerd kan worden in het jaarprogramma. O.a. tijdsplanning, materiaalgebruik, beweegaanbod, ouderbetrokkenheid en borging komen aan bod.

Uitvoeringsfase (school)jaar 1 en 2

Beweegaanbod

We gaan uit van een jaarprogramma waarin zes thema's aan bod komen die zes weken lang worden ingezet. Elk thema bevat ca. tien beweegkaarten die in die zes weken aan bod komen en waarbij voldoende ruimte is voor differentiatie, herhaling en het aanbrengen van variaties op de beweegactiviteiten.

De eerste vier thema's behandelen de basisvaardigheden evenwicht, oog-handcoördinatie, ruimtelijke oriëntatie en fijne motoriek. Deze vaardigheden vormen de leidraad voor de acht vervolgthema's. De vervolgthema's zijn als volgt:

- Bewegen op muziek	- Mijn huis	- Winterspelen
- Circusspelen	- Natuurlijk spelen	- Zomerspelen
- Sporten	- Verkeer	

In overleg met het beweegteam bespreken we welke thema's goed aansluiten bij de seizoenen of activiteiten die op dat moment in het reguliere programma al worden aangeboden.

Evaluatie en scholing

Bij voorkeur werken in blokken van twee thema's. Dit met als reden dat twee thema's evt. tegelijk of door elkaar kunnen worden aangeboden. Dit zorgt voor extra afwisseling en meer vrijheid om activiteiten aan te bieden, passend bij het reguliere programma.

Voorafgaand aan twee nieuwe thema's wordt tijdens een scholingsbijeenkomst de theorie en praktijk van beide thema's uitgediept waarbij het team leert om de omgeving zo in te richten dat peuters tot veel beweging worden uitgedaagd.

Tevens wordt deze bijeenkomst gebruikt om de vorige twee thema's te evalueren en de succesfactoren en leerpunten mee te nemen naar de komende periode.

Speelbegeleiding

Een externe speelbegeleider (via Beweeg Wijs of lokale buurtsportcoach) begeleidt de beweegactiviteiten. Daarbij is het train-de-trainer concept een belangrijk aandachtspunt tijdens alle beweegmomenten.

De beweegactiviteiten die wekelijks door de speelbegeleider i.s.m. de pedagogisch medewerkers wordt aangeboden, kan later die week herhaald worden bij andere groepen zodat alle peuters van de kinderopvanglocatie kennis maken met de nieuwe activiteiten.

Optioneel: samenwerking met kinderfysiotherapeut

Tijdens de startbijeenkomst en het eerste beweegteam overleg wordt besproken of er behoefte is aan samenwerking met een kinderfysiotherapeut. Zo ja, dan gaan we in gesprek met een lokale fysiotherapiepraktijk en bespreken we de wensen en mogelijkheden, passend bij wat financieel haalbaar is. Voorstel is als volgt:

Zes keer per jaar (gedurende elk thema één keer) komt de kinderfysiotherapeut op de kinderopvanglocatie om extra begeleiding te bieden op het gebied van motorische ontwikkeling. In eerste instantie gaat richt hij zich op de doelgroep 0 – 1,5 jaar. Hij kijkt gericht naar de ontwikkeling van baby's en dreumesen en geeft adviezen om de ontwikkeling spelenderwijs te stimuleren. Daar waar gewenst kan hij zich ook richten op de doelgroep 1,5 – 4 jaar.

Advies is in eerste instantie altijd gericht aan de pedagogisch medewerkers. Zij kunnen dit vervolgens met ouders bespreken.

Optioneel: thema gezonde leefstijl

Bewegen en gezonde voeding zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Steeds meer kinderopvangorganisaties zetten zich actief in voor een 'gezonde kinderopvang' en proberen een gezonde leefstijl echt onderdeel te maken van de dagelijkse praktijk in de kinderopvang.

Bijvoorbeeld in samenwerking met de GGD kunnen we gezamenlijk kijken welke winst er nog te behalen valt op dit thema en hoe we hier stappen in kunnen zetten.

Optioneel: ouder informatiebijeenkomst

Ouders kunnen op verschillende manieren geïnformeerd worden over het Beweeg Wijs programma en de ontwikkelingen daarin. Bij voorkeur vindt er één keer per jaar een ouder informatiebijeenkomst plaats. Gedurende 1 á 1,5 uur worden ouders geïnformeerd over Beweeg Wijs, over hoe dit in de praktijk plaatsvindt en wat de doelstellingen van het programma zijn. Middels foto's en filmpjes van de eigen locatie krijgen ouders een goed beeld van hoe dit in de praktijk wordt uitgevoerd en ook vertellen pedagogisch medewerkers iets over de ervaringen en opbrengsten tot dan toe. Tot slot laten we ouders in praktijk zien en ervaren hoe dit in z'n werk gaat.

Optie is ook om elke zes weken een nieuwsbrief te verspreiden waarin o.a. staat beschreven welk thema en welke activiteiten de afgelopen zes weken aan bod zijn gekomen, wat de peuters hebben geleerd en ook kunnen hierin tips en adviezen worden gegeven namens de kinderfysiotherapeut of de GGD.

Als bijlage ontvangen ouders beknopte beweegkaarten van de activiteiten die aan bod zijn gekomen. Hiermee stimuleren we dat ouders de geleerde activiteiten in de thuisomgeving met hun kinderen kunnen uitvoeren.

6. Aan de slag met Beweeg Wijs voor het jonge kind?

Heeft u interesse om met de Beweeg Wijs methodiek voor de kinderopvang aan de slag te gaan? Neemt u dan, geheel vrijblijvend, contact met ons op.

Interventie eigenaar

Ron ten Broeke

info@beweegwijs.nl / 0613079384

Coördinator peutermethodiek

Suzanne Spexgoor

suzanne@beweegwijs.nl / 06-53707369